KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ SILTALA

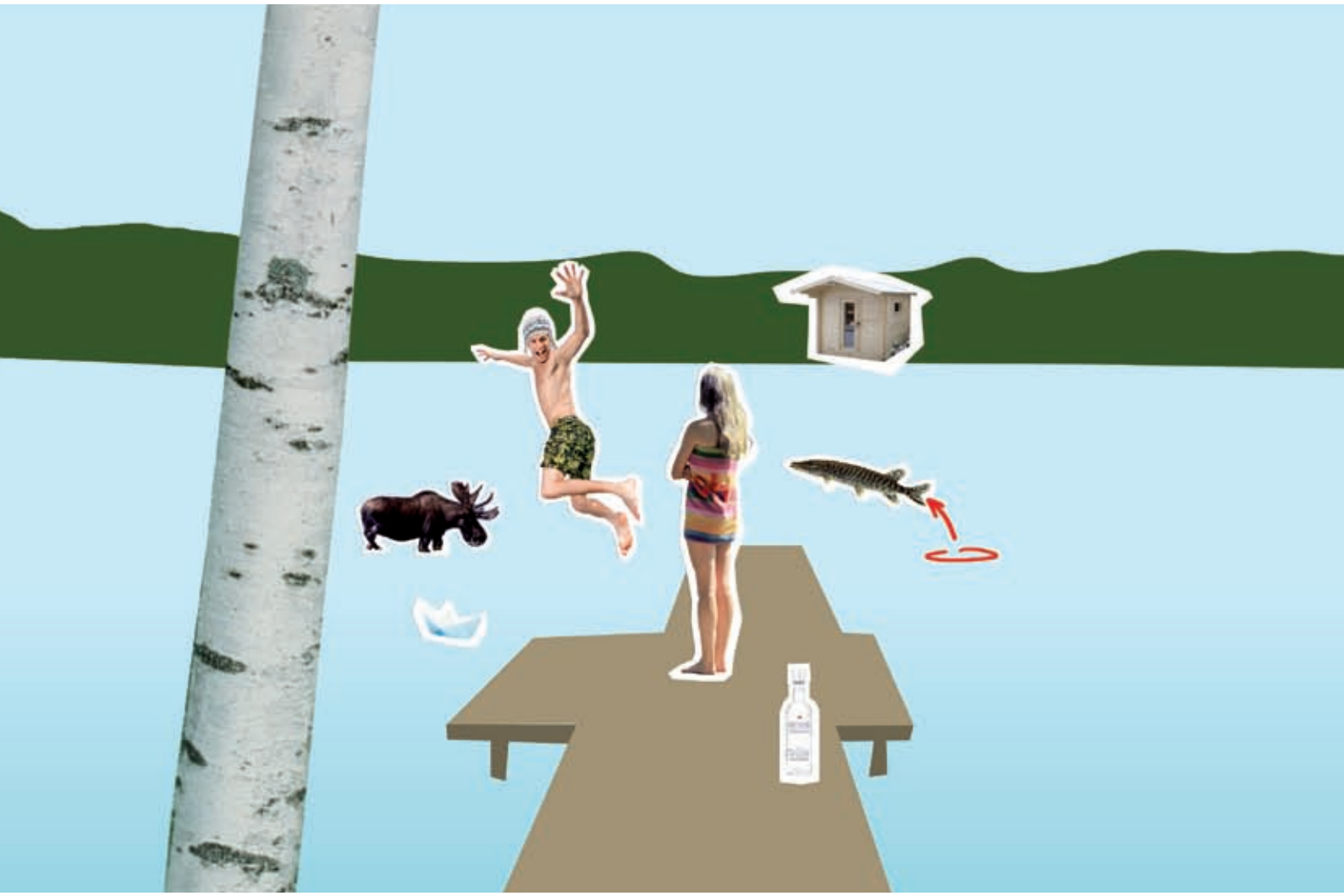

KEVÄT 2011

pidämme suurimmat toiveemme järkevissä rajoissa; höpöhöpö, se on elämää ilman superlatiiveja, ei enempää eikä vähempää

Jouni Inkala
KEMOSYNTEESI 4

Antti Leikas
MELOMINEN 6

Raimo Pesonen
KUINKA EI VOI AJATELLA 8

Ljudmila Ulitskaja
NAISTEN VALHEET 10

Matti Wiberg
POLITIIKAN SANAKIRJA.
INHOREALISTIN VERSIO 12

Wolfram Eilenberger
MINUN SUOMALAINEN VAIMONI 14

KUVIA MATKAN VARRELTA 16

PALKINTOJA & UUTISIA 17

SAATAVANA MYÖS 18

Kannen kuva *Minun suomalainen vaimoni* -kirjan kannesta, graafinen suunnittelu bürosüd°, München
Takakannessa *Ketonen & Myllyrinne* -teoksen virallinen karonkkapotretti. Kuva Arto Forstén
Valokuva s. 5 alalaidassa M-L Muukka
Kuvasivun kuvat Mirkka Lappalainen, Florencia Quesada, Arto Forstén

Ulkoasu Susanna Appel

kuin sen tosiasian rehellistä tunnustamista, että me olemme kaikki rajallisia, siis ihmisiä.

Nykyajan Tšehov?

Kun osaa vain venäjän alkeet, ei ole helppoa rakentaa käsitystä Venäjän kirjankustantamisesta tai sen nykykirjallisuudesta. Siksi on ilahduttavaa lukea **Jukka Mallisen** kirjoituksia tai perehtyä vaikkapa Parnasson taannoiseen Pietari-numeroon. **Kristina Rotkirchin** haastatteluteos *Sata makkaralaatua ja yksi idea. 11 venäläistä kirjailijaa kertoo* (Like 2010) on tärkeä ja kiinnostava katsaus aiheeseen. Haastatellut yksitoista kirjailijaa kertovat tuotannostaan ja lähtökohdistaan ja arvioivat teoksiaan yhteydessä venäläisen kirjallisuuden perinteeseen ja nykykenttään.

Yksi heistä on **Ljudmila Ulitskaja**, Euroopassa parhaiten tunnettu venäläinen nykykirjailija. Ulitskaja oli myöhäinen aloittaja: 1943 syntynyt kirjailija oli nelissäkymmenissä julkaistessaan ensimmäiset novellinsa. Koulutukseltaan hän on biologi ja tutki genetiikkaa. ”Kun tutkii elämää, tietoisuus laajenee. Samalla tuntee syvän sukulaisuutensa hiirten, kalojen ja hajuherneitten kanssa”, Ulitskaja suhteuttaa. Häntä on venäläisessä kritiikissä arvosteltu ”vähäpätöisistä teemoista”, ”naisten kirjallisuudesta”, koska monissa hänen teoksissaan kuvataan perhe-elämää, ihmissuhteita ja arkea.

Monissa saksalaisissa ja ranskalaisissa arvosteluissa Ulitskajaa verrataan Tšehoviin paitsi nyansoidun, täsmällisen proosansa tähden myös teostensa näennäisesti vähäpätöisten mutta tehokkaasti syvenevien teemojen vuoksi. Minua viehättää hänen teostensa psykologinen tarkkuus. Kieltämättä on kiinnostavaa myös välillä lukea realistiseen traditioon kuuluvaa venäläistä kirjallisuutta scifiä lähenevien mustien dystopioiden jälkeen

Ulitskaja on julkaissut novelleja, pienoisromaaneja, näytelmiä ja romaaneja. Venäjällä hän on ollut aktiivinen ihmisoikeustaistelija, ja hänen kirjeenvaihtonsa **Mihail Hodorkovskin** kanssa herätti suurta huomiota ilmestyessään viime vuonna.

Julkaisemme keväällä Ulitskajan laajasta tuotannosta romaanin *Naisten valheet*. Kirja on suppea mutta tunneasteikoltaan rikas tarina, jonka päähenkilön osa on olla kanssasisartensa elämäntarinoiden altis kuuntelija. Hellän ironisesti kirjailija kuvaa henkilöitään, heidän vilpittömiä elämänvalheitaan ja rakkaudenkaipuutaan. Romaani on mainio teos aloittaa Ulitskajan hienoon tuotantoon tutustuminen.

Touko Siltala

PS. Erityinen ilonaihe meille on se että kirjailija vierailee maaliskuussa Suomessa kirjan julkistamisen yhteydessä.

JOUNI INKALA

Kemosynteesi

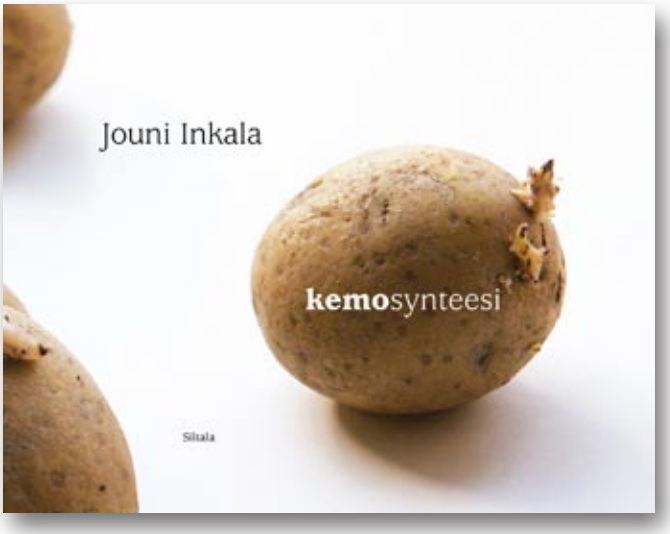

ISBN 978-952-234-058-0 • KL 82.2
Graafinen suunnittelu M-L Muukka
Nid. • 75 s.
Ilmestyy helmikuussa

JOUNI INKALA (s. 1966) on julkaissut useita runokokoelmia: *Tässä sen reuna* (1992), *Huonetta ja sukua* (1994), *Pyhien seura* (1996), *Sille joka jää* (1998), *Autiomaaretki* (2000), *Kirjoittamaton* (2002), *Sarveisaikoja* (2005) ja *Minkä tietäminen on ihmiselle välttämätöntä* (2008). Esikoiskokoelmastaan Inkala sai J. H. Erkon palkinnon. Einari Vuorela -palkinnon hän sai vuonna 2005. Koulutukseltaan hän on filosofian lisensiaatti.

Olen, jos olet, valmis seuraavaan.

Jouni Inkalan yhdeksännen kokoelman runot syntyvät yllättävissä onteloissa ja arvaamattomissa lymypaikoissa. Syvänmeren haudoissa vailla valoa tapahtuva yhteyttäminen, kemosynteesi, rinnastuu ihmisen ihmeelliseen kykyyn selvitä elämästä silloinkin, kun on surun keskellä sinniteltävä vailla näkyvää toivoa, jaksettava – ja jatkettava eteenpäin. Muusien varjeluksessa alati jatkuvan ja uudistuvan luomistyön irrationaalinen ihme pelastaa, suojelee ja on ihmisen onneksi joskus voimakkaampi kuin eletyn hetken konkreettinen todellisuus.

Kemosynteesin runot sisältävät viittauksia antiikin kulttuurihistoriaan, Raamattuun ja perinnehistoriaan. Ne puhuvat jäljelle jäämisestä, katoamisesta ja identiteetistä, kaukaisista ja läheisistä esi-isistä. Ne ketjuuntuvat toistensa kanssa ja kulkevat toistensa lävitse, kuin sukupolvet aina, ennen ja nyt.

Kemosynteesin runoissa sanat yhteyttävät säkeitä, jotka kuljettavat mukanaan runsasta, moneen suuntaan aukeavaa merkitysmaailmaa. Tässä maailmassa lyövät kättä Inkalan taidokkaasti hallitsemat äly, huumori, ironia ja ennen kaikkea suuri ymmärrys ihmisen osaa kohtaan.

Kemosynteesi; hiilen yhteyttäminen hapettumisreaktioista saadun energian varassa.
– NYKYSUOMEN SANAKIRJA

”Inkala vangitsee eloisiin ja ytimekkäisiin runoihinsa hiljaisen hetken, jonka ympärille myrskyisän maailman voimakentät jäsentyvät.”
– EINARI VUORELA -PALKINNON PERUSTELUISTA

”Inkalan runouden älykkyys ei ole alleviivattua nokkeluutta, vaan herkkyyttä.”
– JANNA KANTOLA, HELSINGIN SANOMAT

LAURA MALMIVAARA

Ote kirjasta Kemosynteesi

LÄHDE

No, tämä hetki, vielä joskus
tulevan dejavyyn alkulähde
ja muistaako se sitä?

Ja kuka muu siitä pitää huolta,
opettaa tavoille, kasvattaa
aikuiseksi, ellen minä?

Senkö kaikkineen kavaltaisin?
Senkö piirteet paljastaisin?
Olemuksen orjuuttaisin?
Sydämen sylttyäisin?

Kun tapaan sen jälleen kerran
enkä enää itsekään muista
mistä se on tullut, huomaan:

Moni salaisuus on tällä välin
paljastunut. Moni valhe
verotettu. Jokin virrannut itsensä tieltä. Tukittu
tulvinut esiin.

LAURA MALMIVAARA

ANTTI LEIKAS

Melominen

Yksi päivä. Yhteyspäällikkö Jaakkolan tavallinen, arkinen työpäivä toimistolla yllätyksettömien työkavereiden kanssa… tai pinnalta katsoen voisi ehkä niin luulla, mutta riemastuttavan omapäinen esikoiskirjailija Leikas vie meidät uupuneen ja univelkaisen perheenisän pään sisään tavalla, jonka jälkeen ei mikään ole enää ennallaan. Yhden normipäivän aikana Jaakkola ehtii keskellä palavereita ja liikelounaita meloa ajatuksiensa virrassa suuntaan jos toiseenkin ja tarjota siinä sivussa lukijalle viehättävän vinksahtaneita universaaleja totuuksia, filosofisia pohdintoja mitä moninaisimmista aiheista, sympatiaa ja suurta myötätuntoa herättävän kuvan lapsiperheen arjesta – ja monet hyvät naurut.

ANTTI LEIKAS (s. 1967) on suurperheen isä, joka kodin ulkopuolella on toiminut lehtikuvaajana, opettajana, kolumnistina, ohjelmistosuunnittelijana, henkilöstöpäällikkönä, kulttuurilehti Kaltion päätoimittajana ja johtotehtävissä teknologiayrityksissä. Tällä hetkellä hän työskentelee toimitusjohtajana rakennusalan suunnittelutyökaluja kehittävässä yrityksessä. Hän on koulutukseltaan matemaatikko, joka on opiskellut myös kirjallisuutta, filosofiaa, sosiologiaa ja yritysten johtamista. Oulussa asuva Leikas on syntyperältään savolainen.

ISBN 978-952-234-057-3 • KL 84.2
Graafinen suunnittelu Elina Warsta
Sid. • 200 s.
Ilmestyy maaliskuussa

Ote kirjasta Melominen

Surakka kaataa kaksi kuppia kahvia pannusta, jonka alla on tummuneita pikkurahoja. Ojentaessaan toisen Jaakkolalle hän sanoo, että nyt laitetaan paska liikkeelle. Jaakkola hukuttaa kahvinsa siniseen maitoon. Surakka ottaa ravintolan tiskiltä mukaansa iltapäivälehden, jota selaa pöydässä kahvia hörppäillessään. – Meidän jokapäiväinen leipämme, hän sanoo. Jaakkolan leuka lepää kämmenellä, käsivarsi pöydän päällä. Hän katsoo ikkunasta ulos kaukaisuuteen, ohi viereisen kerrostalon synkän seinän.

Mitä ovat nämä pienet mustat pilkut joita ajelehtii silmissä kun tarkentaa kauas, ovatko auringonpilkkuja jotka kosminen säteily projisoi ihmisen näköhermoon? Siinä niitä menee, ylös alas hitaasti uiskennellen kuin spagetinpätkiä minestronekeitossa, taikinaksi suikuloitua vehnää, hiilihydraattinaruja, joilla pysyvät hengissä suuretkin kansat… Korkeakulttuurit alkoivat kuulemma kehittyä vasta kun jokainen vaeltajaheimo vuorollaan keksi mistä saa tasaista tahtia hiilihydraatteja, perunasta vai riisistä vai mistä? Helpottaa kun ruoka ei juokse neljällä jalalla karkuun jatkuvasti, sillä jumalauta, sehän juoksee, tottakai se juoksee henkensä hädässä kun karvainen esi-ihminen pinkoo perässä rumannäköinen astalo kourassaan. Tietää se eläinkin että nyt on hengenlähtö lähellä kun alkuihmisen huohotus kuuluu koko ajan kovempana, silmäkulmasta elukka on nähnyt nälkäisenä vartoovan perheen: kierosilmäinen eukko ja likapäisiä kakaroita enemmän kuin eläin pystyy laskemaan. Monta lonksuvaa leukaa odottaa että saisi alahampaat iskeä hänen kantturaansa, peura miettii ja kiristää tahtia, ja samassa kajahtaa! Karttu uppoaa peuran otsaluuhun, ei tämän jahtaajan karttu, vaan toisen joka oli piilossa puun takana, siihen tuupertuu peura niille sijoilleen ja nälkäiset kakarat karkaavat kimppuun kun otus vielä sätkii, se on kamalaa leikkiä. Yritä siinä hurmeen keskellä ruveta korkeakulttuuria kehittämään, ei onnistu, yhtään sulosointuista äännettä ei pääse alkumiehen karvaisesta turpavärkistä, eikä siivottoman oloisen akan rupisesta suusta. Mutta siinä vaiheessa kun tämä villi teutarointi loppuu ja hiilihydraatit aaltoilevat siististi pelloissa, silloin on aikaa ruveta pohtimaan eksistenssiä ja sen estetiikkaa ja auringonpilkkujen olemusta ynnä muuta. Vaikka nykyään se on kirosana koko hiilihydraatti! Ei saisi syödä kuulemma ollenkaan, proteiinia vaan ja kuitua. Alkaako porukka pikkuhiljaa taantua ja sääret mennä kieroon ja kohta taaperretaan taas karttu kourassa pitkin metsiä, nälkäiset lapset nilkoissa, heinää ja muuta roskaa, puunkuoria suupielistä roikkuen?

Raamatussa kyyhky laitettiin etsimään maata, Nooa laittoi kun ei itse viitsinyt. Gilgames-eepoksessa samaan hommaan pannaan korppi ja korpille se homma paremmin sopiikin, kun sillä on älyä ja laskutaitoa ja persoonallinen karski ääni eikä typerä kujerrus. Kaikilla kansoilla on omat kertomuksensa vedenpaisumuksesta… Millainen meidän tarinastamme tulee ja kuka sen kirjoittaa?

RAIMO PESONEN

Kuinka ei voi ajatella

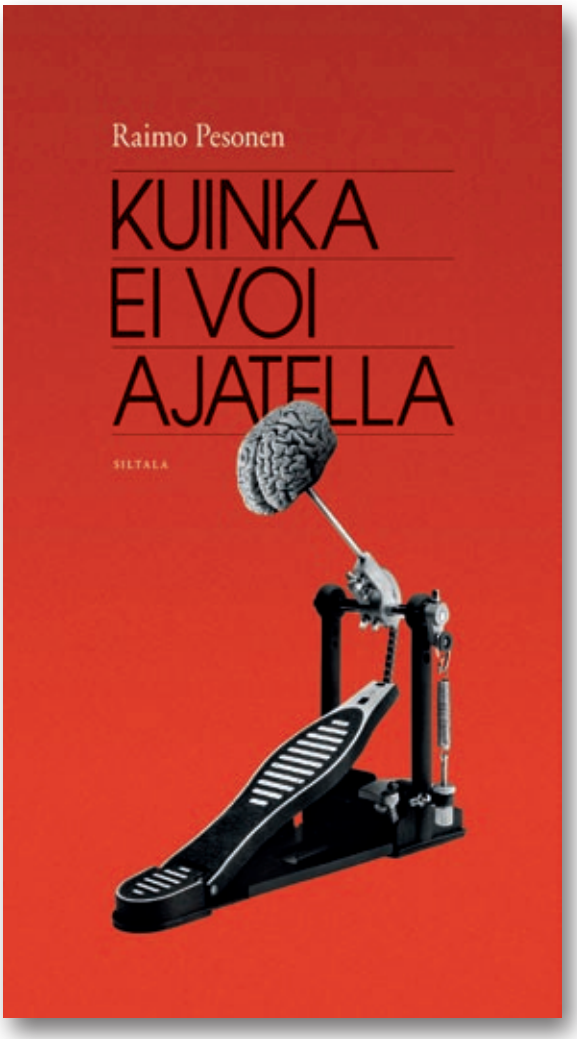

ISBN 978-952-234-044-3 • KL 84.2
Graafinen suunnittelu Jussi Karjalainen
Sid. • 300 s.
Ilmestyy maaliskuussa

Joona herää ojassa, lumeen hautautuneena. Kun hän kerää tavaroitaan pimeydessä, mielessä käy kysymys, kuinka tähän on jouduttu. Ajatusta ei ole varaa jäädä pyörittelemään. Täytyy pysyä liikkeellä, seurata vaikka tuoreita koiran jälkiä.

Ei tarvii alistua kun osaa poistua…

…laulavat Sielun Veljet toisessa ajassa ja paikassa. Joona ja bändikaverit sisäistävät sanoman, pakkaavat bändikamat ja itsensä rähjäiseen pikkubussiin ja suuntaavat 90-luvun alussa ahdasmielisenä ja ymmärtämättömänä pitämästään Suomesta suurin odotuksin kohti Eurooppaa. Kyse ei ole enemmästä eikä vähemmästä kuin elämästä, nuoruuden jäljittelemättömästä ja raa'asta vimmasta. Luottamuksesta siihen, että tulevaisuudella on tarjota jotakin ainutkertaista ja ihmeellistä.

Vuodet kuluvat, vuosituhat vaihtuu. Mikään ei muutu, ja kuitenkin kaikki on lopulta toisin. Arki iskee rock-haaveilijoihin. Keskelle ääneenlausumatonta mutta sitäkin todellisempaa veriveljeyttä kiilaavat rakkaus, huumeet ja nurkan takana vääjäämättömästi vaaniva todellisuus. Kun tiet erkanevat, haaveilijat tekevät kukin oman valintansa. Mitä sitten tapahtuu, mitkä ovat uudet unelmat – vai onko niitä?

Kuinka ei voi ajatella vierailee suurissa saleissa ja pienissä piireissä, kiertää Eurooppaa ja sukeltaa välillä sen menneisyyden mutaisiin vesiin, mutta ei kadota elinvoimaisen kielensä imua hetkeksikään.

Pesosen toinen romaani on häkellyttävän ja häikäisevän totta. Se on kiihkeässä elämänjanon kuvauksessaan rujo, ja juuri siksi kaunis.

RAIMO PESONEN (s. 1968) on opiskellut kirjallisuustiedettä sekä kulttuuri- ja sosiaalialaa. Hän on elättänyt itsensä sekalaisilla töillä ja viettänyt kuljeskelevaa elämää rockyhtyeiden mukana. Pesosen esikoisromaani *Erityisosaajia* ilmestyi vuonna 2009. Hän oli myös yksi kirjoittajista Tuomari Nurmion elämäkerrassa *Dumari* (WSOY 2010).

"Raimo Pesonen on tullut räväkästi kirjallisille markkinoille."
– PERTTI EHRNROOTH, KARJALAINEN

LAURA MALMIVAARA

Ote kirjasta Kuinka ei voi ajatella

Kierrän sisään mökin takaikkunasta, enkä hämmästy kun Jim jo odottaa minua tuvassa. Lasken kassin lattialle, valun sen viereen istumaan ja hamuilen käsiini olutpullon jonka korkkaan hampailla. Lisko katselee minua perusasennossaan, liikkumatta, leuka keinutuolin jalkaan nojaten. Eläintieteellä ei ole kovin paljon tekemistä Jimin kanssa, mutta lähinnä se kai muistuttaa Kaakkois-Aasiassa tavattavaa vesivaraania. Se on suuri yksilö, kuonosta hännänpäähän kolmisen metriä, painoltaan se voisi olla jossain sadan kilon paremmalla puolella, jos sillä sellainen ominaisuus kuin paino ylipäätään on. En ole varma. Ne ihmiset joille olen Jimistä joskus kertonut, ovat olleet melko varmoja että se on harha, itsepintainen sellainen. Voi olla. Se seurasi minua 90-luvulla pitkään. Ja nyt taas. Minun varmuuttani syövät ne sadat ja tuhannet öiset tunnit, jolloin tinnitus on repinyt minut hereille, ja yölampun tai sytkän valossa vierestäni sängystä on noussut liskon pää, suuri kuin ajokoiralla, silmä – ainakin valossa – inhimillisempänä kuin monien tuntemieni ihmisten. Rävähtämättä tuijottava pupilli on pyöreä, ja läheltä siihen katsomalla voi aistia dinosaurusten sukupuuton ajoista saakka kasvaneen surumielisyyden. Varaanin pään sivuprofiili on kuin vanhan hävittäjäkoneen, Messerschmitt Bf 109 E on ehkä lähimpänä. Sen mustat puoliympyrän muotoiset kynnet, jotka kävisivät korvakoruista, lepäävät tyynyllä vieressäni, ja sen mustaan vivahtava, keltaisten pallojen koristama nahka kimaltelee tavalla, joka rotsissa tai kengissä nähtynä saisi tämän maailman wannaberokkarit laskemaan alleen mielihyvästä. Minä en kosketa sitä, koskaan, sillä niin itsepintaisen liikkumaton kuin se osaa ollakin, tiedän sen räjähtävän nopeuden. Enkä ole varma. Mistään. Tämä on tilanne pelon tällä puolen. Toivon että se säilyy. Avaan uuden oluen ja huomaan ostaneeni paniikissa vain sikspäkin. Katselen Jimin pullistelevaa kaulanahkaa, sen korvareikiä, joiden lihaksikkaasta sulkumekanismista olen aina ollut kateellinen. Sillä on sierainaukot, joista se puhaltaa kuplia sukeltaessaan, mutta myös kaksihaarainen, tyvestään leveä kieli kuin käärmeellä. Tämän verran tiedän varmaksi. Hampaita en ole koskaan nähnyt. Viimeisen oluen jälkeen Jim on edelleen siinä. Se ei ole edes räpäyttänyt silmäänsä. Tunnen kuinka kuume nousee. Keuhkoputkentulehdus vähintään viime yön rypemisistä, keuhkokuumeesta ei olisi väliksi. Istun hämärässä vastapäätä liskoa ja itken. Kuinka minä tähän jouduin?

LJUDMILA ULITSKAJA

Naisten valheet

Herra armahda, kuinka naiset valehtelevatkaan! Puhun nyt tietenkin niistä joilla, toisin kuin Penelopella, on siihen lahjoja…He valehtelevat ohimennen, sattumoisin, päämäärättä, intohimoisesti, odottamatta, vähä vähältä juttujaan paisutellen, epäjohdonmukaisesti, epätoivoisesti tai täysin ilman syytä… Millaista lumoavuutta, lahjakkuutta, viattomuutta ja röyhkeyttä, luovaa innoitusta ja loistokkuutta! Laskelmoinnille, etupyyteille tai suunnitelmalliselle juonittelulle ei täältä löydy sijaa. Silkkaa laulua, satua ja arvoitusta.

Ljudmila Ulitskajan *Naisten valheet* -romaanin eri-ikäiset henkilöt ovat pyyteettömiä valehtelijoita. Kerran toisensa jälkeen he kääntyvät Ženjan, alttiin kuuntelijan, puoleen ja uskoutuvat hänelle vilpittömästi. Empaattinen, milloin sisarellinen, milloin äidillinen Ženja kuulee tarinoita rakkaudesta, uskottomuudesta ja uskollisuudesta, unelmista ja pettymyksistä. Nämä ystävättäret, tuttavat ja sukulaisnaiset ovat tyytymättömiä arkiseen elämäänsä ja vailla rakkautta, lihallista tai romanttista. Ja Ženja kamppailee oman elämänsä hankaluuksien kanssa 1980- ja 1990-luvun Neuvostoliitossa ja Venäjällä, mutta aina hän on valmis jakamaan kanssasisartensa hämmentävät elämäntarinat.

Alkuteos: *Skvoznaja linja* • Suomentanut Arja Pikkupeura
ISBN 978-952-234-038-2 • KL 84.7
Graafinen suunnittelu Kirsikka Mänty
Sid. • 250 s. • Ilmestyy maaliskuussa

”...tabujenrikkoja Ulitskaja on käsitellyt erotiikkaa, kuolemaa, seksuaalisia ja etnisiä vähemmistöjä, abortteja, alkoholismia ja vammaisuutta.”
– VILLE ROPPONEN, PARNASSO

”Ulitskaja voi olla kirjailijana täysin epäsentimentaalinen ja pragmaattinen, mutta yhteen asiaan hän uskoo: ihmisen arvokkuuteen.”
– HELSINGIN SANOMAT

LJUDMILA ULITSKAJA (s. 1943) on yksi maansa arvostetuimmista nykykirjailijoista. Moskovassa asuva Ulitskaja on koulutukseltaan lääkäri, erikoisalueenaan perinnöllisyystiede. Novellien ja romaanien lisäksi hän on kirjoittanut näytelmiä ja elokuvakäsikirjoituksia. Hän on saanut useita palkintoja, muun muassa Venäjän Booker-palkinnon, ranskalaisen Prix Médicis -palkinnon sekä suuren venäläisen Bolshaja Kniga -palkinnon. Häneltä on julkaistu aiemmin suomeksi romaani *Iloiset hautajaiset* (Tammi 2002).

Ote kirjasta Naisten valheet

Joulukuun puoliväli. Vuosi lopuillaan. Voimat lopuillaan. Pimeää ja tuulista. Jonkinlainen elämän hidastevaihe – kaikki on pysähtynyt ja vielä kehnoon paikkaan, aivan kuin rengas sutisi tyhjää jossain montussa. Päässäkin pyörii tyhjää kaksi runonsäettä: ”Elämän puolitiehen päästyäni mä osuin metsään synkkään, hämärään…” Täydellinen hämäryys, ei minkäänlaista valonpilkahdusta. Noloa, Ženja, noloa… Pienemmässä huoneessa nukkuu kaksi poikaa, Saša ja Griša. Jälkeläiset. Tässä on pöytä ja sen päällä työmaa. Istu ja riipusta kynällä. Tuossa on peili, ja siitä heijastuu kolmekymmenviisivuotias nainen, jolla on suuret, ulkonurkistaan hieman alaviistoon kaartuvat silmät, isot rinnat, nekin hieman alaviistoon, ja kauniit, sironilkkaiset sääret. Tämä nainen on karkottanut kotoa aviomiehensä, joka ei ollut ollenkaan niitä maailman huonoimpia, eikä edes naisen ensimmäinen vaan jo toinen… Isosta peilistä heijastuu lisäksi kappale pientä mutta erittäin kelvollista asuntoa, joka sijaitsee eräässä Moskovan upeimmista paikoista, Povarskaja-kadulla sisäpihan puolella, puolipyöreästä ikkunasta näkyy pihaistutuksia. Myöhemmin he joutuvat tietenkin lähtemään sieltä, mutta silloin, kahdeksankymmentäluvun puolivälissä, he elivät vielä ihan ihmisten tapaan…

Ženjan perhekin on kerrassaan mainio. Suuri perhe täteineen, setineen, serkkuineen ja pikkuserkkuineen, hyvin sivistyneitä ja arvostettuja ihmisiä kaikki tyynni: jos joku on lääkäri, niin laadukas sellainen, jos tutkija, niin lupaava sellainen, jos taiteilija, niin kukoistava sellainen. No ei nyt tietenkään mikään Glazunov. Mutta sellainen joka saa tilauksia kustantamoista ja on hyvä kirjankuvitusgraafikko, miltei yksi parhaista. Ammattikuntansa arvostama. Hänestä kerrotaan jatkossa.

Serkkujen ja pikkuserkkujen joukon jatkoksi on syntynyt jo uusi polvi serkunlapsia – Katjoja, Mašoja, Dašoja, Sašoja, Mišoja ja Grišoja. Yhtenä heistä kolmentoista ikäinen Ljalja. Rintavarustus jo naisellinen. Finnit tosin vielä tallella. Nenäkin tytöllä oli pitkä, ja se pysyisi sellaisena iäti. Voisihan sitä tosin aikaa myöten korjata plastiikkakirurgialla. Mutta vasta aikaa myöten. Jalatkin olivat pitkät. Kauniit sääret. Sitä ei kukaan vielä pannut merkille. Intohimot kiehuivat silti jo.

MATTI WIBERG

Politiikan sanakirja

Inhorealistin versio

TOIMITTANUT KALEVI KOUKKUNEN

Ensimmäinen suomalainen kattava kokonaisteos politiikan sanastosta.

Mitä poliitikot tarkoittavat puhuessaan eduskuntaa?

Mitä ovat *defenestraatio*, *klemmarikuolema*, *kännisen merimiehen kierros*, *makeuttaja* sekä *pianisti?* Miten *uutistoimisto YBK* eroaa *uutistoimisto HTT:stä*?

Politiikan sanakirja avaa politiikan ja median kieltä tavalliselle kansalaiselle terävästi, tuoreesti ja hauskasti. Teoksessa annetaan inhorealistisen suoranuottiset ja kaunistelemattomat selosteet politiikan ilmiöille, poliittiselle slangille ja järjestölatinalle. Puolueiden vaalilauseet on kartoitettu koko sotienjälkeiseltä ajalta.

Kirja valaisee politiikan salaisen puutarhan varjelluimpiakin osia.

Politiikan sanakirjassa on noin 12 000 hakusanaa, jotka on ytimekkäästi selitetty ja esimerkkisitaatein esitelty. Teoksessa ei ole pyritty poliittiseen korrektiuteen, vaan siinä asiat sanotaan niin kuin ne ovat – poliittisen elämän kirjon mitään sävyä unohtamatta. Sananvapautta kirjassa harjoitetaan äärirajoille.

Teoksen on toimittanut kokenut editori, FL Kalevi Koukkunen.

ISBN 978-952-234-048-1 • KL 32
Graafinen suunnittelu Matti Berg
Sid. • 600 s.
Ilmestyy maaliskuussa

”Matti Wiberg on ottanut nipun rautalankaa kainaloonsa ja vääntää monimutkaisista asioista niin helppoja kuin se vain on mahdollista.”
– UNTO HÄMÄLÄINEN, HELSINGIN SANOMAT

MATTI WIBERG (s. 1954) on valtio-opin professori Turun yliopistossa. Hän on julkaissut yli 30 kirjaa ja yli 200 tieteellistä artikkelia sekä satamäärin sanomalehtikirjoituksia ja kirja-arvosteluja. Hänen teoksiaan ovat muun muassa *Politiikka Suomessa* (WSOY 2006), *Hallitseeko hallitus?* (Kunnallisalan kehittämissäätiö 2009) sekä *Perustuslakihaasteet* (toim.) (Edita 2010).

LAURA MALMIVAARA

Ote kirjasta Politiikan sanakirja

bimbokeskeytys (engl. *the bimbo irruption*, myös *the bimboeruption*) bimbopurkaus, seksiskandaali, johon liittyy jonkun naisen tekemä ilmianto tai syytös jotakuta poliitikkoa kohtaan. Keskeytyksen jälkeen siirrytään normaaliin päiväjärjestykseen.

briiffi, briefi perehdyttämistilaisuus, tiedotustilaisuus, jossa esim. poliitikko perehdytetään johonkin asiaan. – *Valtioneuvoston EU-viikkobriefi pidetään perjantaisin valtioneuvoston linnassa.*

defenestroida (lat. "heittää ikkunasta") panna joku viralta. – *Oppositio yritti defenestroida pääministerin, mutta epäonnistui.*

demande d'audience (ransk.) kokoontumispyyntö, tapaamisehdotus

edustajien välityksellä vallankäyttöä tai vaikutusvaltaa kuvaava fraasi. – *Sataa vuottaan juhliva eduskunta antaa myös meille alamaisille mahdollisuuden osallistua unohtumattoman mittaviin juhlamenoihinsa edustajaimme välityksellä.* Nieminen V. Uutispäivä Demari 2006

egohieronta mielistely

Enemmän aikaa – vähemmän roinaa Vihreiden vaalilause 2003 eduskuntavaaleissa

epävirallinen erityisyhteys (ven. *osobaja neofitsialnaja svjaz*, lyh. ONS) ei agentti, vaan henkilö, joka suhtautuu KGB:hen poikkeuksellisen ystävällisesti ja auttaa sitä erityisen tärkeällä tavalla

gynekokratia, gynarkia, gynokratia naisvalta, naisten valta

hitihatidiibadaaba (usein punavihreä) hölynpöly, joka vastustaa kaikkea pahaa ja edistää kaikkea hyvää

hopealuoti (engl. *the silver bullet*) äärimmäisen tehokas suoraviivainen ratkaisu, joka mutkattomasti ratkaisee ongelmia. Käytetään yleensä negaationa: *Tämä laki ei ole mikään hopealuoti.*

hevosmiesten tietotoimisto (lyh. HTT) vahvistamaton uutislähde. – *Myös opetusministeriön kansliapäällikön paikka on vapautumassa, kun Markku Linna on hevosmiesten tietotoimiston mukaan jäämässä eläkkeelle syyskesällä.* PE SK 9/06

WOLFRAM EILENBERGER

Minun suomalainen vaimoni

Suomalaiset ovat itsepäistä ja hauskaa kansaa.
Wolfram Eilenberger rakastaa heitä.
Ja aivan erityisesti yhtä heistä.

Alkuteos *Finnen von Sinnen* • Suomentanut Ilona Nykyri
ISBN 978-952-234-045-0 • KL 99.1
Sid. • 260 s.
Ilmestyy maaliskuussa

"Vaimo luki juuri pari päivää sitten Eilenbergerin kirjan. Nauroi koko ajan ääneen!"

"Koomista suomalaisissa on se, etteivät he ymmärrä miten koomisia he ovat."

Viisitoista vuotta sitten berliiniläinen Wolfram Eilenberger seurasi opiskelijarakkauttaan pohjoiseen. Oli tammikuun toinen päivä ja lämpömittari Turun asemalla näytti -37 astetta.

Kukaan ei pakottanut Eilenbergeria naimisiin suomalaisen kanssa, mutta sen hän meni tekemään.

"Kun menee naimisiin ulkomaalaisen kanssa, täytyy rakastaa myös maata. Muuten liitto ei onnistu", hän uskoo. Hykerryttävällä huumorillaan ja itseironiallaan Eilenberger havainnoi Suomea, suomalaisia – ja etenkin lähes kaksimetristä suomalaista vaimoaan. Ilman vaimoaan ei mies, ainakaan ulkomaalainen mies "selviäisi metsässä päivääkään", hän toteaa.

Suomessa on naisilla sanavalta. Mutta kyllä miehilläkin on oma tila. Se on varsinkin kesämökeillä esiintyvä tärkeä "pömpeli", jossa mies "pusaa" ja jonne naisilla ei ole asiaa. Suomalaiset puhuvat vähän ja lauseiden väliin jää paljon tyhjää tilaa. Ja jokaisesta suomalaisesta huushollista löytyy unikkokuosia.

Minun suomalainen vaimoni on nauruhermoihin käyvä rakkaudentunnustus vaimolle ja Suomelle.

WOLFRAM EILENBERGER (s. 1972) on saksalainen filosofi. Hän on väitellyt tohtoriksi Zürichissä vuonna 2008 Mihail Bahtinin kulttuurifilosofiasta. Vuodesta 2010 alkaen Eilenberger on työskennellyt opettajana Toronton yliopistossa Kanadassa. Hänen puolisonsa professori **Pia Päiviö** opettaa samassa yliopistossa suomen kieltä ja kirjallisuutta. Perheessä on kaksi lasta. Eilenberger on aiemmin kirjoittanut filosofiaa ja jalkapalloa käsitteleviä teoksia.

Ote kirjasta Minun suomalainen vaimoni

HÖPÖHÖPÖ

Höpöhöpössä eivät tarrat pysy, eikä sitä pysty oikein kääntämäänkään. *Höpöhöpö* ei oikeastaan varsinaisesti edes ole sana vaan elämänasenne. Kun vävykokelas kehuu tulevan vaimonsa kummitädin haukisoppaa parhaaksi haukisopaksi jota on ikinä syönyt (mikä muuten pitää paikkansa, sillä hän ei ole koskaan ennen syönyt haukisoppaa), talon emäntä kuittaa sen tiukalla *höpöhöpöllä*. Kun saksalainen opiskelija sanoo, että naapurissa asuvan siankasvattajan kolmivuotias, omin päin lukemaan opetellut lapsi on ilmeisesti huippulahjakas, naapuri heti: *höpöhöpö*. Kun astut läpimärkänä ja kylmästä täristen appivanhempiesi mökkiin ja kerrot kiihdyksissäsi kirjolohesta, varmaan nelikiloinen, puoli metriä pitkä ja niin voimakas että kun sitä yritti nostaa vedestä se napsautti teräsperukkeen poikki ja pääsi siis karkuun: *höpöhöpö*. Karhunkierroksella vaaran laella hihkaisemasi riemunkiljahduksen leikkaa kalsea *höpöhöpö* ja huomautus, että vaellusta on vielä kolmekymmentä kilometriä edessä. Ja kun eräänä lumisena aamuna huhtikuun lopulla sanot suomalaiselle vaimollesi olevasi syvällä sisimmässäsi varma siitä, että koskaan enää ei tule lämmin, kylmää yksinkertaisesti vain jatkuu ja jatkuu, ei milloinkaan kevättä, ei kesää, eikö hän käsitä, ei ikinä, ei ikinä, ei ikinä enää, niin, myös silloin hänen sipaistessaan hellästi otsaasi: *höpöhöpö*.

Höpöhöpö: älä esitä. Jäitä hattuun. Ei nyt sentään liioittelemaan ruveta. *Höpöhöpö* on suomalaisen kulttuurin ytimessä asustava alituinen muistutus maltista; *höpöhöpö* on kantapään kautta kirkastunut vakaumus, että jos niin sanotun todellisuuden olemus johonkin perustuu niin siihen, että pidämme suurimmat toiveemme järkevissä rajoissa; *höpöhöpö*, se on elämää ilman superlatiiveja, ei enempää eikä vähempää kuin sen tosiasian rehellistä tunnustamista, että me olemme kaikki rajallisia, siis ihmisiä.

Kuvia matkan varrelta

1. Aila Meriluodon teoksen *Tältä kohtaa. Päiväkirja vuosilta 1975–2004* julkistamistilaisuus. Syyskuu.

2. *Ketonen & Myllyrinne* -teoksen julkistamistilaisuus. Juhlijat edestä ja takaa.

3. Leena Lander ja Jukka Petäjä Helsingin kirjamessuilla.

4. Hannu Raittila Helsingin kirjamessuilla.

5. Sinikka Sokka ja Aleksi Siltala Helsingin kirjamessuilla.

6. Jupisteeri Matti Klingeä juhlistettiin lokakuussa.

Palkintoja

Oskari Vilamon rahaston vuoden 2010 tunnustuspalkinto myönnettiin professori **Markku Kuismalle**. Palkintoperusteissa häntä kiitettiin aktiiviseksi yhteiskunnalliseksi keskustelijaksi, jonka mielipiteitä ja näkemyksiä kuunnellaan. Erityistä huomiota on herättänyt mm. hänen kirjansa *Rosvoparonien paluu. Raha ja valta Suomen historiassa*.

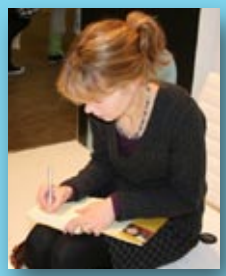

Filosofian tohtori **Mirkka Lappalainen** sai vuoden 2010 UKK-palkinnon teoksestaan *Susimessu*: "Kirja edustaa oivaltavaa historiantutkimusta ja yhdistää oivallisesti suuret poliittiset linjat päätösten arkipäivän käytäntöön."

Lukiolaisista koostuva raati valitsi Nuori Aleksis -palkinnon voittajaksi **Kari Hotakaisen** romaanin *Ihmisen osa*. Raati kehui romaania nokkelaksi ja tarkkanäköiseksi kuvaukseksi ihmisyydestä.

P. E. Svinhufvudin Muistosäätiön kirjallisuuspalkinto on myönnetty FT **Teemu Keskisarjalle**: *"Vihreän kullan kirous* jatkaa tekijän erinomaisten elämäkertojen sarjaa. Gustaf Adolf Serlachius hahmottuu teoksessa eläväksi, värikkääksi ja kiistellyksi ihmiseksi [--] Keskisarjan kieli on loisteliasta."

Uutisia

Helsingin kaupunginteatteri tuo estradille kantaesityksenä näytelmäversion Kari Hotakaisen romaanista *Ihmisen osa*. Runeberg-palkinnon voittaneen tarinan ensi-ilta on 24. helmikuuta pienellä näyttämöllä. Näytelmän ohjaa ja dramatisoi **Raila Leppäkoski**, ja pääosan näyttelee **Ritva Valkama.**

Ihmisen osa tullaan näkemään myös valkokankaalla. Romaanin elokuvaoikeudet on hankkinut tuotantoyhtiö Kinotar, ohjaaja on **Veikko Aaltonen**, joka ohjasi myös Hotakaisen *Juoksuhaudantie*-romaaniin perustuvan suositun elokuvan. *Ihmisen osa* pyritään saamaan teattereihin vuoden 2012 aikana.

Pohjois-Savon taidetoimikunta valitsi **Marjo Heiskasen** sanataiteen läänintaiteilijaksi. Hän aloittaa tehtävässään tammikuun 2011 alussa.

Saatavana myös

Aulis Aarnio
Vastahankaan
ISBN 978-952-234-006-1

Josh Bazell
Niittaa noutaja
ISBN 978-952-234-011-5

Antony Beevor,
Artemis Cooper
Pariisi miehityksen jälkeen 1944–1949
ISBN 978-952-234-012-2

Wibke Bruhns
Isäni maa
ISBN 978-952-234-032-0

Eleanor Catton
Harjoitukset
ISBN 978-952-234-035-1

Kang Chol-hwan
ja Pierre Rigoulet
Pjongjangin akvaariot
ISBN 978-952-234-015-3

Bill Clegg
Nuoren addiktin omakuva
ISBN 978-952-234-042-9

Tarja Cronberg
Uuden työn politiikka
ISBN 978-952-234-027-6

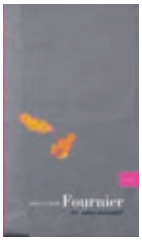

Jean-Louis Fournier
Isi, mihin mennään?
ISBN 978-952-234-017-7

Marjo Heiskanen
Idiootin valinta
ISBN 978-952-234-019-1

Marjo Heiskanen
Äänes
ISBN 978-952-234-036-8

Annina Holmberg
Kaiku
ISBN 978-952-234-007-8

Kalle Holmberg
Viimeinen erä
ISBN 978-952-234-028-3

Kari Hotakainen
Ihmisen osa
ISBN 978-952-234-021-4

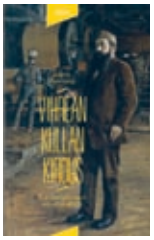

Teemu Keskisarja
Vihreän kullan kirous
ISBN 978-952-234-041-2

Kari Ketonen
ja Ville Myllyrinne
Ketonen & Myllyrinne
ISBN 978-952-234-030-6

Matti Klinge
Jupisteeri
ISBN 978-952-234-043-6

Matti Klinge
Onko omaisuus varkautta?
ISBN 978-952-234-024-5

Pauli Kohelo
Ohessa tilinumeroni
ISBN 978-952-234-002-3

Sana Krasikov
Vielä vuosi
ISBN 978-952-234-013-9

Markku Kuisma
Rosvoparonien paluu
ISBN 978-952-234-025-2

Markku Kuisma
Suomen poliittinen taloushistoria 1000–2000
ISBN 978-952-234-004-7

Leena Lander
Liekin lapset
ISBN 978-952-234-022-1

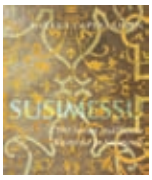

Mirkka Lappalainen
Susimessu
ISBN 978-952-234-016-0

Stanisław Jerzy Lec
Siistimättömiä mietelmiä
ISBN 978-952-234-020-7

Ralf Långbacka
Tarttua kohtalon tuuliin
ISBN 987-952-234-014-6

Mikko Majander
Paasikivi, Kekkonen ja avaruuskoira
ISBN 978-952-234-026-9

Henrik Meinander
Suomi 1944
Sota, yhteiskunta, tunnemaisema
ISBN 978-952-234-003-0

Henrik Meinander
Kekkografia
ISBN 978-952-234-040-5

Aila Meriluoto
Tältä kohtaa
ISBN 978-952-234-031-3

Catherine Millet
Mustasukkaisuus
ISBN 978-952-234-010-8

Raimo Pesonen
Erityisosaajia
ISBN 978-952-234-008-5

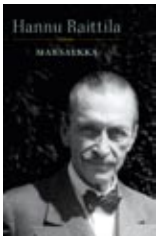

Hannu Raittila
Marsalkka
ISBN 978-952-234-039-9

Hannu Raittila
Ulkona
ISBN 978-952-234-001-6

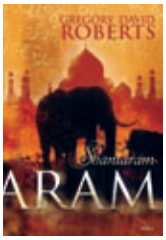

Gregory David Roberts
Shantaram
ISBN 978-952-234-034-4

Pirkko Saisio
Lokikirja
ISBN 978-952-234-037-5

Pirkko Saisio
Kohtuuttomuus
ISBN 978-952-234-000-9

Liisa Talvitie
Sokka
ISBN 978-952-234-033-7

Pekka Tarkka ja
Jukka-Pekka Saraste
Kapellimestari
ISBN 978-952-234-009-2

Taina West
Suomalainen sankaruus
ISBN 978-952-234-018-4

Patrick deWitt
Puhdistautuminen
ISBN 978-952-234-029-0

Höpöhöpö on suomalaisen kulttuurin ytimessä asustava alituinen muistutus maltista;

Kustannusosakeyhtiö Siltala
Suvilahdenkatu 7
00500 Helsinki
puh. 09-7530115
info@siltalapublishing.fi

MYYNTI
Sakari Korhonen
puh. 040-4806866
myynti@siltalapublishing.fi

KUSTANTAJAT
Aleksi Siltala
aleksi@siltalapublishing.fi

Touko Siltala
touko@siltalapublishing.fi

höpöhöpö on kantapään kautta kirkastunut vakaumus, että jos niin sanotun todellisuuden olemus johonkin perustuu niin siihen, että